

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук,
професора Заболотного Віталія Олександровича
на дисертаційну роботу Пікуль Юлії Леонідівни
на тему: «Оптимізація діагностики та лікування ургентних станів в
гінекології з використанням ендоскопічних технологій»,
поданої в разову спеціалізовану раду ДФ 26.613.091
при Національному університеті охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика МОЗ України
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: чл.-кор. НАМН України, професор, доктор медичних наук, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Вдовиченко Юрій Петрович.

Актуальність обраної теми дисертації

Обрана тема наукового дослідження є актуальною, оскільки однією з найбільш важливих проблем в гінекологічній практиці є проблема різних ургентних станів. Клінічні прояви ургентних станів в гінекології залежать від патології органів репродуктивної системи і обсягу крововтрати. Для ефективної діагностики та своєчасного оперативного лікування застосовуються ехографічні методи дослідження та сучасні ендоскопічні технології. Останніми роками для діагностики і хірургічної корекції ургентних станів в гінекології застосовують лапароскопію і гістероскопію. Ендоскопічні методи дозволяють уточнити наявність основної гінекологічної патології і вибрати оптимальний об'єм хірургічного лікування. Залишаються до цих пір не вивченими критерії відбору, показання, протипоказання, доцільність, можливі очікувані ускладнення, віддалені результати для призначення того або іншого оперативного втручання при ургентних станах в гінекології, що з'явилося підставою до проведення наукового дослідження.

Дисертаційна робота Пікуль Ю.Л. присвячена актуальній проблемі гінекології – підвищенню ефективності оперативного лікування ургентної

генітальної патології на підставі вивчення клініко-лабораторних досліджень, а також удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом наукової роботи кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика на тему «Актуальні аспекти охорони репродуктивного здоров'я жінок, прегравідарної підготовки та пренатальної діагностики в сучасних умовах» (номер державної реєстрації 0117U006095, термін виконання: 2017-2025 роки).

Новизна дослідження та одержаних результатів

Наукова новизна роботи безперечна. Дисертанткою Пікуль Ю.Л. завдяки сучасним методам дослідження та статистичної обробки даних встановлено нові аспекти патогенезу післяопераційних ускладнень у жінок із різними варіантами ургентної генітальної патології, які полягають у негативному впливі несвоєчасної діагностики та відсутності адекватної корекції гематологічних та метаболічних порушень. Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у жінок із ургентною генітальною патологією на підставі широкого використання сучасних ендоскопічних технологій та направленої медикаментозної корекції.

Теоретичне значення результатів дослідження

Проведені дослідження дозволяють підвищити ефективність лікування ургентної патології у жінок репродуктивного віку на підставі використання сучасних ендоскопічних технологій. Отримані результати дозволяють розширити теоретичні знання щодо причин розвитку невідкладних станів в гінекології.

Практичне значення результатів дослідження

Рецензована наукова робота має чітку практичну направленість. Визначено основні фактори ризику розвитку ургентної генітальної патології.

Показано основні клінічні прояви та показання до оперативного лікування, а також перебіг післяопераційного періоду. Удосконалено та впроваджено алгоритм лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів щодо підвищення ефективності оперативного лікування ургентної генітальної патології із використанням сучасних ендоскопічних технологій та направленої медикаментозної корекції.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків
і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Дисертаційна робота є комплексним медико-соціальним дослідженням, виконаним на належному методологічному рівні. На користь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, свідчить застосування автором адекватних та сучасних методів досліджень: клінічних, ехографічних, біохімічних та статистичних. Основні положення роботи, що сформульовано автором дисертації, викладено на підставі літературних джерел та результатів власних досліджень. Теоретичне обґрунтування напрямку досліджень, їх обсяг та отримані результати з необхідним статистичним аналізом дозволяють вважати, що отримані наукові положення, висновки та практичні рекомендації є обґрунтованими та достовірними. Інформаційну базу дослідження було сформовано з 288 джерел наукової літератури, з яких більшість – англomовні. Інформаційна база дослідження достатня за обсягом, репрезентативна. Результати власних досліджень, отримані автором на репрезентативній вибірці, статистично адекватно оброблено та проаналізовано з використанням відповідних сучасних методів системного підходу. В процесі дослідження на I етапі проведено клінічний аналіз 630 випадків оперативного лікування ургентної генітальної патології. На II етапі було проведено комплексне клініко-лабораторне та інструментальне обстеження 350 жінок із ургентною генітальною патологією, які отримували загальноприйнятий та удосконалений алгоритм діагностичних та лікувально-профілактичних заходів. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними.

Статистична обробка результатів дослідження проводилася за допомогою програм Statistica та Microsoft Office Excel та включала адекватні методи математично-статистичного аналізу.

Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення

Дисертація оформлена відповідно Державним стандартам і діючим вимогам МОН України. Анотація викладена українською і англійською мовою і в достатній мірі відображає основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та практичного значення.

Дисертація викладена на 157 сторінках друкованого тексту формату А4, з яких 124 сторінки займає основний текст.

У вступі автором аргументована актуальність теми наукової роботи, чітко сформульовано мету та 7 завдань дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження, перераховано адекватно використані наукові методи, відображено наукову новизну та практична значимість отриманих результатів, а також наведено дані про структуру, обсяг дисертації і зв'язок роботи з науковими програмами, висвітлено обсяг апробації результатів дисертаційного дослідження та солідний особистий внесок, публікації.

Авторкою представлено сучасний, методологічно правильно оформлений огляд літератури, який містить проміжні висновки і окреслює коло невирішених і дискусійних запитань, які необхідно детально і всебічно вивчати. Об'єм даного розділу є достатній, текст структурований, читається легко і з цікавістю. Більшість посилань складають роботи останніх 5 років.

У другому розділі дисертації «Матеріали та методи досліджень» представлено клінічну характеристику обстежених пацієнтів і методи дослідження, містить послідовну інформацію про суть дослідження: його загальну характеристику, дизайн, розподіл на групи, методики дослідження, характеристику груп дослідження. Дизайн дослідження і розподіл на групи організовані правильно, методи, використані у дослідженні сучасні і відповідають завданням роботи. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

Третій розділ присвячений ретроспективному аналізу ургентної патології та містить результати власних досліджень. Показано високу частоту захворюваності і післяопераційних ускладнень, тривалість перебування хворих в стаціонарі та масивні об'єми медикаментозної терапії.

Основним розділом роботи є розділи 4 і 5, присвячені результатам проспективного аналізу ургентної генітальної патології. Розділ 4 представлений чотирма підрозділами та містить результати власних досліджень, де показано результати лікування хворих із запальними захворюваннями органів малого тазу, тактика лікування жінок з матковими кровотечами, результати лікування внутрішньочеревних кровотеч та тактика лікування жінок із порушенням кровообігу пухлин внутрішніх геніталій. У розділі 5 переконливо надано оцінку ефективності удосконаленого алгоритму. Усі розділи власних досліджень викладені в логічній послідовності. Результати дослідження проілюстровані достатньою кількістю інформативних рисунків і таблиць.

У розділі, присвяченому аналізу та узагальненню отриманих результатів, дисертантка коротко виклала основні отримані результати, подала їх аналіз та коментар. Розділ містить два обов'язкових компонента – пояснення тим змінам, які виявила в процесі дослідження авторка та порівняння власних даних з результатами, отриманими іншими дослідниками цієї проблеми. Отже, на сторінках даного розділу пошукач веде заочну дискусію з іншими дослідниками, вміло полемізує, порівнюючи свої результати з раніше опублікованими даними.

Висновки зроблені на фактичному матеріалі та результатах дослідження, є логічними, показують основні результати і свідчать про досягнення поставленої мети.

Практичні рекомендації сформульовано детально, послідовно, зрозуміло і чітко, тому вони можуть бути легко використані у щоденній клінічній практиці.

Список використаних джерел оформлений належним чином. Більшість використаних наукових джерел опубліковані англійською мовою. Наведений

об'єм використаних джерел свідчить про всебічний аналіз та детальний відбір даних літератури для обґрунтування доцільності та актуальності проведеного дослідження.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які ехографічні показники слід використовувати для своєчасної діагностики ургентної патології?
2. Який зв'язок між ехографічними та ендоскопічними показниками?
3. Які основні причини та структура маткових кровотеч ?

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях

За матеріалами дисертації опубліковано 7 робіт, з них 5 статей: 4 – одноосібні, 1 – англійською мовою, 4 статті у наукових фахових виданнях України відповідно до переліку, 1 стаття у періодичних наукових виданнях інших країн, які входять до Європейського Союзу (Естонія). Крім того, опубліковані 2 тез доповідей в матеріалах науково-практичних конференцій.

Основні положення дисертації та результати наукових досліджень повідомлені й обговорені на наукових конференціях Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України (Київ, 2017-2020 рр.), науково-практичному семінарі із міжнародною участю «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання гінекологічної допомоги» (21 листопада 2017 року, м. Київ), науково-практичному семінару в форматі телемосту «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання акушерсько-гінекологічної допомоги» (20 березня 2018 року, Київ-Тернопіль-Хмельницький).

Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником – Вдовиченком Юрієм Петровичем. Авторка самостійно провела патентні та інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження.

Пікуль Ю.Л. особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Всі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження та підписанням поінформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біомедичною експертизою.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені автором самостійно.

У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, автору належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорені та узагальнені наукові положення дисертації, оформлені висновки та практичні рекомендації.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації)

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувачки наукового ступеню доктора філософії Пікуль Ю.Л. на тему «Оптимізація діагностики та лікування ургентних станів в гінекології з використанням ендоскопічних технологій» встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації Пікуль Ю.Л. є оригінальним.

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці

Основні положення дисертації, удосконалений алгоритм профілактики перинатальних ускладнень впроваджено у практичну роботу двох ліку-

вально-профілактичних закладів України: КНП “Київський міський пологовий будинок №2” та гінекологічне відділення Київської міської клінічної лікарні №6.

Результати вивчення патогенезу та профілактики порушень менструальної функції включені до програми лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедри акушерства, гінекології та перинатології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради

Дисертація Пікуль Ю.Л. на тему «Оптимізація діагностики та лікування ургентних станів в гінекології з використанням ендоскопічних технологій» відповідає паспорту наукової спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

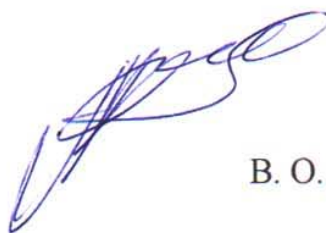
Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії

Дисертаційна робота Пікуль Ю.Л. «Оптимізація діагностики та лікування ургентних станів в гінекології з використанням ендоскопічних технологій», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства, є закінченим науковим дослідженням, яка містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення ефективності оперативного лікування ургентної генітальної патології на підставі вивчення клініко-лабораторних досліджень, а також удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Виходячи з актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Пікуль Ю.Л. «Оптимізація діагностики та лікування ургентних станів в гінекології з використанням ендоскопічних технологій» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку

присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 19.08.2015 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор Пікуль Юлія Леонідівна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент:
завідувач кафедри «Сестринська справа»
Житомирського медичного інституту
Житомирської обласної ради,
доктор медичних наук, професор

В. О. Заболотнов

Підпис *Заболотнова В.В.* Завіряю
Помічник ректора з кадрової роботи
ЖИТОМИРСЬКИЙ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
Житомирської обласної ради

Галія Овсенківа